

Innovasjon Norge
Pb. 448 Sentrum
0104 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Vegard Urset, 62 55 12 24

Oppdragsbrev til Innovasjon Norge Innlandet 2019

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i sitt tildelingsbrev for 2019 gitt Fylkesmannen i Innlandet i oppgave å følge opp Regionalt næringsprogram og å gi signal til Innovasjon Norge om prioriteringer i forvaltning av midlene til investering og bedriftsutvikling i landbruket (IBU-midlene). Dette skal gjøres i samarbeid med det regionale partnerskapet. Prioriteringene skal skje med utgangspunkt i nasjonale føringer og Regionalt næringsprogram.

Den fylkesvise fordelingen av midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket (IBU-midler) er gitt i eget oppdragsbrev fra Landbruks- og matdepartementet til Innovasjon Norge den 29. januar 2019. Oppland er tildelt 48,10 millioner kroner i investerings- og bedriftsutviklingsmidler, mens Hedmark er tildelt 41,62 millioner kroner. Hedmark og Oppland har felles Regionalt næringsprogram fra og med 2019. Dette oppdragsbrevet gir derfor signaler om prioriteringer av begge fylkenes midler.

Formålet med IBU-midlene er å legge til rette for langsiktig og lønnsom verdiskaping, samt bidra til sysselsetting, bosetting og et variert landbruk i alle deler av landet med utgangspunkt i landbrukets ressurser generelt og landbrukseiendommen spesielt. Midlene er det viktigste økonomiske virkemiddelet for å bidra til næringsutvikling i, og i tilknytning til landbruket. Den strategiske bruken av IBU-midlene for Hedmark og Oppland er i tillegg til nasjonale føringer styrt av følgende regionale programmer med vedtatte hovedmål:

- Regionalt bygdeutviklingsprogram (RBU) for Hedmark og Oppland, 2019-2022.
Mål: *«Innlandet skal ha et bærekraftig og attraktivt landbruk som bidrar til kvalitetsproduksjon, vekst og utvikling i hele fylket.»*
- Regionalt næringsprogram (RNP) for Hedmark og Oppland, 2019-2022.
Mål: *«Landbruket i Innlandet skal utvikle matproduksjonen i takt med etterspørselen og befolkningsøkningen, samt øke omfanget og verdiskapingen innen bygdenæringer. Produksjonen bør skje med utgangspunkt i innenlandsk areal- og ressursgrunnlag.»*

Det regionale partnerskapets strategiske føringer er avgrenset til prioritering mellom ulike produksjoner i den enkelte region/fylke. Partnerskapet er også gitt anledning å gjøre prioriteringer mellom ulike områder i regionen/fylket.

Rammer for bruken av IBU-midlene i Hedmark og Oppland i 2019

Prioriteringer av IBU-midlene i Hedmark og Oppland for 2019 skal skje med utgangspunkt i nasjonale føringer over jordbruksavtalen og Regionalt Næringsprogram for Hedmark og Oppland, 2019-2022. Oppdragsbrevet fra Fylkesmannen i Innlandet og Innovasjon Norges Landbrukspolicy for 2019 gir supplerende vurderingskriterier for 2019.

Behandlingen av søknader skal være i samsvar med «Forskrift om midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket». Fylkesmannen minner om at det i saksbehandlingen må ses til at tiltak som gis tilskudd er i samsvar med gjeldende regelverk for den aktuelle produksjonen, slik som krav i Mattilsynets regelverk, miljø- og klimakrav, samt at husdyrrom det ytes finansiering til er innenfor rammene av husdyrkonsesjonsloven.

Hedmark og Oppland har begrensede midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket sett opp mot behovet for investeringer og etterspørselen etter midler. Det er et mål at flest mulig gode utbyggingsprosjekter blir realisert. Det forutsettes derfor at tilskuddsutmålingen er på et nivå som er utløsende for at prosjektet kan realiseres.

Næringsmessig fordeling

Det tradisjonelle landbruket og volumproduksjonen er bærebjelken i Innlandet. Det er et stort investeringsbehov i flere av disse produksjonene. Samtidig er det et mål å få flere lønnsomme landbruksbaserte næringer i regionen. Disse næringene er viktige for å bygge opp under arbeidet med Matnasjonen Norge, samt økt verdiskaping og å gi muligheter for at en større del av inntektene kan tas med utgangspunkt i gårdens ressurser. Regionalt næringsprogram har fastsatt at 80 % av midlene i hvert av fylkene avsettes til prosjekter innen tradisjonelt landbruk, mens 20 % avsettes til landbruksbaserte næringer. Det kan foretas overføringer av midler mellom de to gruppene mot slutten av året dersom det viser seg å være udisponerte midler til ett av formålene.

Produksjonsmessig prioritering

Regionalt næringsprogram gir følgende prioritering av produksjoner ved tildeling av tilskudd innen tradisjonelt landbruk:

- 1) - Grovfôrbaserte husdyrproduksjoner*
- All økologisk produksjon
- 2) Planteproduksjon for salg
- 3) Kraftfôrbaserte husdyrproduksjoner
- 4) Andre produksjoner

** Omfatter også gjødsellager og driftsbygninger til aktiv seterdrift.*

For grovfôrbaserte husdyrproduksjoner med markedsdekning bør midlene primært rettes mot prosjekter som hovedsakelig har modernisering av driftsapparatet som hovedformål. Det regionale partnerskapet ble i drøftingsmøtet 24. januar 2019 enig om at markedsituasjonen og -utsiktene for melk og storfekjøtt tilsier en noe sterkere prioritering av modernisering av mindre og mellomstore melkeproduksjonsbruk samt ombygging fra bås- til løsdrift, framfor større utvidelser innenfor melkeproduksjon eller nyetableringer og større utvidelser innen ammeku. Vi minner for øvrig om at det i jordbruksavtalen er gitt nasjonal føring om at det innen melkeproduksjon er spesielt behov for å prioritere fornying av 15-30-kyrsfjøs.

For 2019 legger jordbruksavtalen nasjonal føring om at det ikke innvilges tilskudd til investeringer i sauefjøs. Det gis unntak for økologiske saueprodusenter som må foreta større investeringer på grunn av endrede krav til liggeareal som følge av implementeringen av EUs økologiregelverk fra mars 2017. I tillegg gir Landbruks- og matdepartementet i sitt oppdragsbrev til Innovasjon Norge 29. januar 2019 føring om at det kan gis tilskudd til investeringer i sauefjøs ved generasjonsskifte der målet er oppgradering av eksisterende produksjonsanlegg.

Pott til særskilte satsinger

Regionalt næringsprogram gir muligheter for at inntil 15 % av midlene til tradisjonelt landbruk kan avsettes til særskilte satsinger. Begrunnet i markedsmuligheter og klimautfordringer avsettes 15 % av midlene til tradisjonelt landbruk i 2019 til prosjekter som bidrar til økt tørke- og lagerkapasitet i planteproduksjonen og til vanningsanlegg innen frukt-, grønt- og bærproduksjon.

Særskilte premieringer

Regionalt næringsprogram gir muligheter for at det kan gis inntil 150 000 kroner i ekstra tilskudd ved bruk av tre i byggeprosjektet. Samlet tilskudd må likevel være innenfor taket på 2 millioner kroner per prosjekt. For at økt tilskuddsutmåling skal kunne benyttes må prosjektet bære klart preg av bruk av tre og tilskuddet bør brukes i de tilfeller hvor det er utløsende for at det velges tre i byggeprosjektet. For å stimulere til å utvikle nye og innovative løsninger av tre, må økt tilskuddsutmåling gjerne kombineres med andre tilskuddsordninger/-programmer Innovasjon Norge forvalter.

Særskilt prioritering av regioner

I Regionalt næringsprogram er det vedtatt at prosjekter fra kommuner/regioner med særskilte utfordringer prioriteres. I denne programperioden gjelder dette Trysil, Engerdal og samtlige Valdreskommuner. Når prosjektene ellers er like og det er begrensede midler, skal prosjekter fra disse kommunene prioriteres. Prosjekter innen planteproduksjon for salg sidestilles i prioritet med søknader innen grovfôrbaserte husdyrproduksjoner og all økologisk produksjon fra disse kommunene.

Prioritering blant landbruksbaserte næringer

Innen de landbruksbaserte næringene er det et ønske om å stimulere til nyskapende og gode prosjekter. Det er derfor ingen tydelige prioriteringer av disse midlene. Imidlertid er enkelte områder gjenstand for nasjonal oppmerksomhet og forventninger og hvor en gjerne ønsker flere prosjekter. Dette gjelder spesielt lokalmat, landbruksbasert reiseliv, «Inn på tunet», bioenergi og bruk av tre.

Dialog og rapportering

Fylkesmannen er opptatt av å opprettholde en god dialog med Innovasjon Norge regionalt. Vi sikter derfor mot å gjennomføre minst ett dialogmøte i løpet av 2019, avhengig av behov. Fylkesmannen vil ta kontakt for nærmere avklaring av tidspunkt og innhold.

Med hilsen

Haavard Elstrand (e.f.)
direktør

Bente Odlo
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Innovasjon Norge Innlandet (Hedmark)	Vangsvegen 73	2317	HAMAR
Innovasjon Norge Innlandet (Oppland)	Kirkegata 80	2609	LILLEHAMMER
Hedmark Fylkeskommune	Pb 4404	2325	HAMAR
	Bedriftssenteret		
Oppland Fylkeskommune	Pb 988	2626	LILLEHAMMER
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO